Raad voor Vreemdelingenbetwistingen

Arrest

nr. 353 116 van 16 september 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: **X**

Gekozen woonplaats: **ten kantore van advocaat D. GEENS**
Lange Lozanastraat 24
2018 ANTWERPEN

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 24 december 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 12 december 2025.

Gelet op oud artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 5 mei 2026 met toepassing van oud artikel 39/73 van voormelde wet.

Gelet op het verzoek tot horen van 7 mei 2026.

Gelet op de beschikking van 25 mei 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 25 juni 2026.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat D. GEENS verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Overeenkomstig oud artikel 39/73, § 2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), zoals dat van toepassing was voor de inwerkingtreding van de Wet betreffende de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, werd bij beschikking van 5 mei 2026 aan de partijen de grond meegedeeld waarop de kamervoorzitter steunt om te oordelen dat het beroep door middel van een louter schriftelijke procedure kan verworpen worden. *In casu* wordt het volgende gesteld:

"*1. Verzoekende partij, die verklaart afkomstig te zijn uit Palestina, dient beroep in tegen de beslissing "niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU lidstaat)" van 12 december 2025, genomen door de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Uit het administratief dossier blijkt dat aan verzoekende partij in Griekenland op 13 december 2023 de*

vluchtelingenstatus toegekend werd en dat aan haar een verblijfsvergunning afgegeven werd die nog geldig is tot en met 12 december 2026 (Zie "Cedoca, aanvraag derde landen" in het administratief dossier).

2. Artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel vervat in artikel 33, lid 2, a) van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming. Dit beginsel van wederzijds vertrouwen betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, die als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van "tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken", dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij voormelde bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, Ibrahim e.a., pt. 89). Verder kan er niet worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163-17, Jawo, pt. 95).

3. Uit de door beide partijen bijgebrachte landeninformatie blijkt dat aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviseerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) barrières vormen die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven. Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, is er een evolutie naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

Rekening houdend met het geheel van landeninformatie die door beide partijen worden bijgebracht, besluit de Raad dat in de huidige stand van zaken evenwel niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Verzoekende partij verwijst in haar verzoekschrift nog uitvoerig naar en citeert uit algemene informatie inzake de situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming. Als bijlage bij haar verzoekschrift voegt zij in dit verband een schrijven d.d. 19 november 2025 opgesteld door een tiental afgevaardigden van Griekse organisaties die bijstand verlenen aan vluchtelingen of op dat terrein werkzaam zijn, gericht aan het CGVS, waarin gesteld wordt dat de informatie in voormelde "COI FOCUS GRECE Aide aux migrants" van 25 juli 2025 niet (langer) correct is en dat hierdoor een verkeerd beeld gegeven wordt van

de actuele situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming. Echter, in de bestreden beslissing wordt nergens naar dit rapport verwezen en dat het rapport ligt heden evenmin voor. Uit de door verzoekende partij bij haar verzoekschrift neergelegde brief van de Griekse NGO's kan niet afgeleid worden dat de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land a priori een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "alle gegevens van de zaak" (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoekende partij op basis van haar individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers om internationale bescherming, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoekende partij toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat zij zich op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat zij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

4. Verzoekende partij slaagt er in casu niet in dit vermoeden te weerleggen. Ze betwist weliswaar in haar verzoekschrift op algemene wijze, doch slaagt er niet in een ander licht te werpen op hetgeen in de bestreden beslissing concreet met betrekking tot haar persoonlijke situatie en levensomstandigheden als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland wordt vastgesteld. Door louter te verwijzen naar algemene informatie, haar reeds afgelegde verklaringen te herhalen en te stellen dat zij het niet eens is met de gevolgtrekking van de commissaris-generaal, brengt verzoekende partij geen concrete en geobjectiveerde elementen aan die een ander licht kunnen werpen op de bevindingen van de commissaris-generaal inzake de niet-ontvankelijkheid van haar beschermingsverzoek.

5. Verzoekende partij maakt vooreerst niet aannemelijk dat bij haar sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest. Tijdens het persoonlijk onderhoud verklaarde verzoekende partij dat zij psychisch erg moe is en dat zij hulp nodig heeft. Zij gaf tevens aan een afspraak te hebben gehad met een psycholoog, maar dat zij deze afspraak was vergeten (NPO, p. 3). In het verzoekschrift voert verzoekende partij eveneens aan psychologische problemen te hebben en hiervoor in België hulp te zoeken. Los van het feit dat niet kan worden geverifieerd of verzoekende partij daadwerkelijk een afspraak had met een psycholoog die zij zou hebben gemist, stelt de Raad vast dat zij geen documenten bijbrengt die een weergave kunnen vormen van haar beweerde psychologische problemen, noch die het bestaan van dergelijke problemen kunnen aantonen. Er liggen dan ook geen stukken voor op grond waarvan kan worden vastgesteld dat verzoekende partij omwille van haar psychologische problemen niet in staat zou zijn om zelfstandig in haar levensonderhoud te voorzien, waardoor zij bij een terugkeer naar Griekenland in een toestand van verregaande materiële deprivatie zou terechtkomen. Verzoekende partij maakt dan ook niet aannemelijk over een bijzondere kwetsbaarheid te beschikken in de zin van de relevante Europese rechtspraak, noch dat zij bij een terugkeer naar Griekenland nood zal hebben aan psychologische behandeling.

Hoewel er niet ontkend wordt dat de huidige (oorlogs)situatie in Gaza invloed heeft op het mentaal welzijn van verzoekende partij, volstaat dit niet om aan te tonen dat, ofschoon de huidige situatie in Gaza waar mogelijks nog familie, vrienden en kennissen van haar (in erbarmelijke omstandigheden) heden verblijven, de situatie gevolgen heeft voor haar psychisch welzijn of dat zij hierdoor dermate beïnvloed wordt dat zij over een bijzondere kwetsbaarheid beschikt die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden verbonden aan haar status toegekend in Griekenland of die belangrijke gevolgen zouden hebben voor haar zelfstandig functioneren. Dit blijkt nergens concreet uit en wordt niet concreet en op overtuigende wijze aangetoond.

Voorts verklaart verzoekende partij dat zij rugproblemen heeft. Ter staving van deze verklaringen legt zij een document neer afkomstig uit Gaza van het "European Gara Hospital", opgesteld op 2 augustus 2021 (Map met documenten, stukken 3 en 4, waarbij stuk 4 de vertaling van stuk 3 betreft), waarin de resultaten van een radiografie van de ruggenwervels worden beschreven. De Raad stelt evenwel vast dat dit document geen concrete naam vermeldt, noch enige aanwijzing bevat omtrent een mogelijke opvolging of behandeling van de beschreven problemen. Bovendien betreft het een oud document dat geen recente medische gegevens bevat met betrekking tot haar huidige gezondheidstoestand. Tot op heden heeft verzoekende partij geen recent medisch attest of ander actueel medisch document overgelegd waaruit kan blijken dat zij thans nog rugproblemen heeft, noch waaruit de ernst van een eventuele aandoening of de nood aan medische opvolging kan worden afgeleid. Gelet op het voorgaande en bij gebrek aan recente en objectieve medische stukken waaruit de actuele diagnose, de ernst van de aandoening en de concrete nood aan medische opvolging blijken, kan niet worden vastgesteld dat verzoekende partij door haar rugklachten niet in staat zou zijn in haar levensonderhoud te voorzien, noch dat een eventuele terugkeer naar Griekenland haar in een situatie van materiële deprivatie zou brengen.

Verzoekende partij toont niet concreet aan dat zij heden kampt met ernstige psychologische of medische problemen of andere elementen die haar zelfstandig functioneren dermate beïnvloeden dat zij niet langer in staat zou zijn haar rechten als statushouder in Griekenland te doen gelden. Verzoekende partij zet nergens concreet uiteen in welke mate haar gezondheidstoestand haar belet om haar rechten te doen gelden in Griekenland, noch wat de omvang of draagwijdte van deze psycho-medische problemen zou zijn of de impact ervan op haar mogelijkheden om haar rechten in Griekenland uit te oefenen. Uit het voorgaande blijkt niet dat verzoekende partij nood heeft aan een behandeling die in Griekenland niet voorhanden zou zijn en dat een (tijdelijke) onderbreking van deze zorg een nefaste invloed zal hebben op de zelfredzaamheid van verzoekende partij om in haar levensonderhoud te kunnen voorzien.

Gelet op het voorgaande kan niet op objectieve wijze een bijzondere kwetsbaarheid in hoofde van verzoekende partij worden vastgesteld die het haar dermate moeilijk maakt om zich staande te houden en zelfstandig haar rechten uit te oefenen dat er een ernstig risico bestaat dat zij zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie. Verzoekende partij brengt wat betreft haar persoonlijke situatie geen specifieke elementen bij die blijk geven van een bijzondere kwetsbaarheid die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

6. Zoals reeds aangehaald, blijkt uit het administratief dossier dat aan verzoekende partij in Griekenland op 13 december 2023 de vluchtelingenstatus toegekend werd (Zie "Cedoca, aanvraag derde landen" in het administratief dossier). Er zijn geen gegevens waaruit blijkt dat verzoekende partij deze beschermingsstatus niet meer zou genieten. De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale beschermingsstatus in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet rust bij de commissaris-generaal. Eens hieraan is voldaan, wat in casu het geval is, komt het toe aan verzoekende partij die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, om aan te tonen dat zij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Verzoekende partij levert dit bewijs niet door in het verzoekschrift louter in twijfel te trekken dat er nog sprake zou zijn van internationale bescherming, zonder daarbij enige concrete indicatie aan te brengen. Er dient een onderscheid gemaakt te worden tussen de verleende internationale beschermingsstatus enerzijds en de daaraan gekoppelde verblijfstitel anderzijds. Dit onderscheid vindt immers weerklank in het vigerende EU-acquis, waar richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna: Kwalificatierichtlijn), in de artikelen 13 en 18 het verlenen van de vluchtelingen- en subsidiaire beschermingsstatus oplegt voor personen die aan de voorwaarden voldoen en in artikel 24 van de Kwalificatierichtlijn de modaliteiten van de respectieve verblijfstitels regelt. Waar de verblijfstitels volgens deze richtlijn in wezen beperkt in de tijd en verlengbaar zijn (zoals overigens ook in België het geval is), is zulks in beginsel niet het geval wat betreft de verleende beschermingsstatus die onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en die slechts in

uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn).

Uit het administratief dossier blijkt voorts dat de ADET van verzoekende partij op 13 december 2023 werd afgegeven door de Griekse autoriteiten en geldig is tot en met 12 december 2026 (Zie "Cedoca, aanvraag derde landen" in het administratief dossier). Uit de algemene informatie die voorligt, blijkt inderdaad dat verblijfsvergunningen voor personen met de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA, "Country Report Greece. Update 2024", september 2025, p. 235). Het verstrijken van de geldigheid van deze verblijfstitel blijkt nergens uit en wordt door verzoekende partij niet aangetoond. In eerste instantie verklaarde verzoekende partij dat zij haar Griekse verblijfsdocumenten bij haar aankomst in België had vernietigd (NPO, p. 9). Nadat zij evenwel werd geconfronteerd met haar tegenstrijdige verklaringen afgelegd bij de DVZ, gaf zij aan dat zij nog steeds in het bezit is van haar Griekse verblijfs- en reisvergunning (NPO, p. 11). Verzoekende partij kan in het verzoekschrift aldus niet dienstig verwijzen naar de moeilijkheden omtrent het hernieuwen van een Griekse verblijfsvergunning aangezien die van haar nog geldig is tot en met 12 december 2026.

7. Het komt aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoekende partij verwacht worden dat zij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen mogen geenszins blijken uit de verklaringen en gedragingen van verzoekende partij. In dit verband dient vooreerst te worden vastgesteld dat uit de verklaringen van verzoekende partij geenszins blijkt dat zij daadwerkelijk de intentie had zich in Griekenland te vestigen of er een duurzaam bestaan op te bouwen. Integendeel, verzoekende partij gaf zelf aan dat haar uiteindelijke bestemming België was (NPO, p. 9 en 15). Bovendien vertrok zij, zodra haar reisdocumenten in orde waren, vrijwel onmiddellijk naar België (NPO, p. 13-14). Deze elementen wijzen er duidelijk op dat verzoekende partij geen oprechte intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen. Ze heeft geen ernstige stappen ondernomen om in Griekenland een huisvesting te vinden. Verzoekende partij verklaarde dat zij enkel eenmalig een WhatsAppbericht stuurde naar de hulporganisatie HELIOS, waarop zij geen reactie ontving en dat zij dit verder niet heeft opgevolgd (NPO, p. 14). Hoewel het betreurenswaardig is dat verzoekende partij gedurende enkele dagen op straat diende te verblijven, blijkt uit haar verklaringen dat zij tevens onderdak kon vinden bij een kennis afkomstig uit Gaza, bij wie zij kon verblijven tot aan haar vertrek uit Griekenland (NPO, p. 13). Wat betreft haar zoektocht naar werk dient te worden vastgesteld dat verzoekende partij niet alle van haar redelijkerwijze te verwachten stappen heeft ondernomen om in Griekenland tewerkstelling te bekomen teneinde haar situatie te verbeteren, haar toegang tot de woningmarkt te vergemakkelijken en haar integratie in de Griekse samenleving te bevorderen. Verzoekende partij heeft slechts beperkte inspanningen geleverd om in Griekenland toegang te verkrijgen tot de arbeidsmarkt. Zij verklaarde weliswaar dat zij omwille van rugproblemen geen zwaar werk kon verrichten, doch uit haar verklaringen blijkt niet dat zij enige poging heeft ondernomen om ander, minder belastend werk te zoeken (NPO, p. 14). Gevraagd hoe zij van plan was om zonder werk in haar levensonderhoud te voorzien in Griekenland, verklaarde verzoekende partij dat het haar bedoeling was zo snel mogelijk naar België te komen om er een woning en leefloon te verkrijgen (NPO, p. 15). Tegelijkertijd gaf zij aan haar echtgenote naar België te willen laten overkomen opdat deze voor haar zou kunnen werken (NPO, p. 15). Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij haar tweede huwelijk via volmacht in Duitsland liet voltrekken op 8 november 2024 (Verklaring DVZ, vraag 16a; NPO, p. 6), zijnde enkele dagen vóór haar tweede vertrek naar België en bijna een jaar nadat zij in Griekenland een verzoek om internationale bescherming had ingediend. Dit alles wijst er opnieuw op dat verzoekende partij geen intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen. Aldus heeft verzoekende partij in Griekenland geen concrete of structurele stappen ondernomen om er werk te vinden. Zo schreef zij zich bijvoorbeeld niet in bij arbeidsbemiddelingsdiensten, noch wendde zij zich tot organisaties die begunstigden van internationale bescherming ondersteunen bij hun zoektocht naar werk. Nochtans blijkt uit de beschikbare landeninformatie dat in Griekenland wel degelijk organisaties actief zijn die erkende vluchtelingen bijstand verlenen bij hun toegang tot werkgelegenheid, huisvesting en onderwijs. Hieruit volgt dat het uitblijven van stabiele tewerkstelling niet kan worden toegeschreven aan externe belemmeringen of structurele onmogelijkheid, maar veeleer voortvloeit uit haar eigen keuzes en het ontbreken van de nodige inspanningen om haar rechten effectief aan te wenden. Er kan dus niet blijken dat ze de van haar te verwachten inspanningen heeft geleverd om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland of de nodige stappen heeft ondernomen om haar integratie in de Griekse samenleving te bevorderen. Het is echter de verantwoordelijkheid van begunstigden van internationale bescherming om de rechten die verbonden zijn aan hun status af te dwingen bij de overheid die deze bescherming heeft verleend. Verzoekende partij blijft hier echter in gebreke.

Bovendien blijkt uit algemene informatie dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. Het fiscaal registratienummer geeft toegang tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken,

september 2024, p. 19-20; "Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21). Uit de verklaringen van verzoekende partij blijkt dat zij in Griekenland naast een verblijfs- en reisvergunning ook een AFM en AMKA heeft verkregen (NPO, p. 8 & 12). Indien haar AMKA nog niet geactiveerd zou zijn, toont verzoekende partij niet aan dat zij er bij een terugkeer naar Griekenland niet in zou slagen om haar AMKA te activeren. Het betoog van verzoekende partij in haar verzoekschrift inzake de zogenaamde catch-21, waar zij vermoedelijk catch-22 bedoelt, dient te worden vastgesteld dat van alle bronnen die zich in het rechtsplegingsdossier bevinden enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de legale arbeidsmarkt naast een geldige ADET en AFM en gewag maakt van een cirkelredenering in de Griekse wetgeving waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk. Alle andere bronnen, met inbegrip van het recentere AIDA rapport van september 2025 verwijzen niet naar een actieve AMKA als één van de voorwaarden of het bestaan van een cirkelredenering. Het verslag "Feitenonderzoek" stelt dan weer dat het beschikken van een geldig AMKA-nummer volstaat (p. 37). Zoals terecht aangehaald in de bestreden beslissing verwijst het RSA-rapport niet naar specifieke wetsbepalingen die de voorwaarde van een actieve AMKA stellen. Verzoekende partij verwijst in haar verzoekschrift evenmin naar specifieke wetsbepalingen die haar stelling ondersteunen. Verzoekende partij die nog over een geldige ADET beschikt, zelfredzaam is en geen bijzondere kwetsbaarheid vertoont, brengt verder geen elementen bij waaruit zou kunnen blijken dat ze in haar individuele omstandigheden niet in staat is om haar AMKA in Griekenland te activeren en desgevallend de periode in afwachting daarvan te overbruggen zonder dat zij in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terechtkomt.

Verzoekende partij maakt met bovenstaande dan ook niet op concrete wijze aannemelijk dat zij buiten haar eigen wil om in de onmogelijkheid was om haar rechten in Griekenland te doen gelden. Het komt in dit verband haar toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantoont. Zij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Het gegeven dat verzoekende partij bepaalde moeilijkheden ondervond op het vlak van werkgelegenheid of huisvesting, volstaat niet om te besluiten dat zij door de onverschilligheid van de Griekse overheden en voor zover zij volledig afhankelijk zou zijn van overheidssteun, buiten haar wil en persoonlijk keuzes om, is terechtgekomen in een situatie van verregaande materiële deprivatie die haar niet in staat stelt te voorzien in haar meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en die negatieve gevolgen had voor haar fysieke of mentale gezondheid of haar in een toestand van achterstelling heeft gebracht die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid, noch zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer naar Griekenland.

Het feit dat er een einde wordt gesteld aan de materiële opvang voor begunstigden van internationale bescherming moet in samenhang worden bekeken met het feit dat nadat de beschermingsstatus wordt toegekend, de begunstigden zelf in hun onderhoud moeten voorzien. In het kader van huisvesting en tewerkstelling kan worden verwacht van verzoekende partij, die er internationale bescherming heeft verkregen, dat zij de nodige procedures te doorloopt en geduld uitoefent vooraleer zij daaromtrent conclusies trekt. Verzoekende partij maakt niet aannemelijk, gelet ook op de korte tijd die ze er nog verbleef na de toekenning van internationale bescherming, dat zij niet in de mogelijkheid zou zijn (geweest) om huisvesting of tewerkstelling te kunnen krijgen in Griekenland. Het komt in dit verband bovendien haar toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantoont. Zij toont niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan uitgeput.

Er dient tevens te worden benadrukt dat verzoekende partij voldoende zelfredzaamheid vertoont, alsook beschikte zij over een netwerk en middelen die haar toelieten haar verblijf in Griekenland, alsook haar verdere reis doorheen Europa, te organiseren. Zo verklaarde zij geld te hebben geleend van verschillende personen in Griekenland om een ticket naar Athene te kopen, terwijl haar kennis uit Gaza haar ticket naar België betaalde. Bij haar aankomst in België werd zij opgevangen door vrienden van deze kennis, die eveneens haar ticket naar Duitsland betaalden. In Duitsland kon verzoekende partij vervolgens terecht bij haar broer (NPO, p. 9, 10 en 13). Gelet op de voorgaande vaststellingen moet de verzoekende partij in staat worden geacht om bij terugkeer naar Griekenland een duurzaam bestaan uit te bouwen en er in haar levensonderhoud te voorzien. Zij maakt geenszins aannemelijk dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie van verregaande materiële deprivatie zal terechtkomen.

Verder dient er opgemerkt te worden dat rechterlijke beslissingen in de continentale rechtsorde geen precedentswaarde hebben waardoor verzoekende partij in het verzoekschrift niet dienstig kan verwijzen naar voorgaande arresten van de Raad en internationale rechtspraak.

Een algemene verwijzing, zoals in het verzoekschrift naar algemene landeninformatie naar de moeilijke (levens)omstandigheden voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland, volstaat niet om zonder meer aan te tonen dat verzoekende partij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland buiten haar wil en haar persoonlijke keuzes om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde dan wel bij een terugkeer dreigt terecht te komen. Dit dient concreet te worden aangetoond. Verzoekende partij blijft in gebreke dit te doen.

Verzoekende partij toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat haar situatie door onzekerheid of een verslechtering van haar levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat haar toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91).

Waar verzoekende partij naar voor brengt in het verzoekschrift dat ze geen bescherming geniet tegen refoulement in Griekenland, dient er op gewezen dat zij niet aantoont dat ze op heden niet meer over een internationale beschermingsstatus beschikt in Griekenland en ook niet aantoont dat de bescherming daar niet effectief is. Verzoekende partij heeft een ADET gekregen die geldig is tot 24 oktober 2026. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt niet dat statushouders die vanuit andere EU lidstaten naar Griekenland terugkeren er zouden worden onderworpen aan refoulement.

De verzoekende partij kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er in haar hoofde sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat zij, buiten haar wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht al komen. Zij maakt niet concreet aannemelijk dat zij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in haar elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat zij zou worden blootgesteld aan onmenselijke en vernederende behandelingen in de zin van artikel 3 van het EVRM en van artikel 4 van het Handvest. Er zijn evenmin aanwijzingen dat verzoekende partij verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoekende partij maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat haar situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Hof van Justitie, noch dat zij zich niet langer onder de internationale bescherming die haar in Griekenland werd verleend, kan stellen. De stelling dat verzoekende partij in geval van terugkeer naar Griekenland zal worden blootgesteld aan onmenselijke of vernederende behandelingen is louter gebaseerd op hypotheses zonder dat verzoekende partij aantoont dat zij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

8. Verzoekende partij klaagt aan dat de commissaris-generaal bij het nemen van de bestreden beslissing de in artikel 57/6, § 3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde beslissingstermijn van vijftien werkdagen niet heeft gerespecteerd en dat nergens wordt uiteengezet waarom deze termijn niet werd gerespecteerd. Deze termijn van vijftien dagen is echter een ordetermijn. De Vreemdelingenwet voorziet geen sanctie indien deze termijn wordt overschreden. Evenmin wordt de commissaris-generaal opgelegd om in zijn beslissing op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet uiteen te zetten waarom de vooropgestelde termijn niet werd nageleefd, noch kan uit het niet nemen van een beslissing tot niet-ontvankelijk verzoek binnen de door artikel 57/6, § 3, derde lid van de Vreemdelingenwet gestelde termijn worden afgeleid dat het verzoek wél ontvankelijk dient te worden verklaard, zoals verzoekende partij lijkt te suggereren in het verzoekschrift. Het overschrijden van deze termijn brengt geen verlies van bevoegdheid met zich mee (cf. RvS 4 oktober 2018, nr. 13.026 (c)). Dat deze termijn wordt overschreden, heeft geenszins tot gevolg dat de commissaris-generaal niet (langer) bevoegd zou zijn om het ingediende verzoek om internationale bescherming op grond van voormelde bepaling niet-ontvankelijk te verklaren. Verzoekende partij maakt een schending van artikel 57/6 van de Vreemdelingenwet, van de redelijke termijneis, van het vertrouwensbeginsel, van het rechtszekerheidsbeginsel of van de artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen dan ook niet aannemelijk.

9. Omtrent de aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel moet worden vastgesteld dat dit beginsel de commissaris-generaal verplicht zijn beslissingen zorgvuldig voor te bereiden en deze te stoelen op een correcte feitenvinding. Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij werd gehoord op het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen. Tijdens dit persoonlijk onderhoud kreeg zij de mogelijkheid haar vluchtmotieven uiteen te zetten en haar argumenten kracht bij te zetten, kon zij nieuwe en/of aanvullende stukken neerleggen en heeft zij zich laten bijstaan door haar advocaat, dit alles in aanwezigheid van een tolk die het Arabisch machtig is. De commissaris-generaal heeft zich voor het nemen van de bestreden beslissing gesteund op alle gegevens van het administratief dossier, op landeninformatie inzake de situatie van statushouders in Griekenland en op alle dienstige stukken. De commissaris-generaal heeft het beschermingsverzoek van verzoekende partij op een individuele wijze beoordeeld en zijn beslissing genomen met inachtneming van alle relevante feitelijke gegevens van de zaak.

Evenmin kan de schending van het redelijkheidsbeginsel worden volgehouden aangezien de bestreden beslissing geenszins in kennelijke wanverhouding staat tot de motieven waarop zij is gebaseerd.

10. Aangezien verzoekende partij reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, diende de commissaris-generaal niet opnieuw te bepalen of zij nood heeft aan een dergelijke status. De beoordeling of verzoekende partij een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in haar land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan verzoekende partij toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoekende partij is op dit punt in gebreke gebleven.

11. Derhalve lijkt verzoekende partij geen elementen naar voren te brengen waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die reeds werd toegekend in Griekenland. Er lijken geen feiten of elementen aangetoond te worden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op zijn specifieke omstandigheden verhinderen. Haar beschermingsverzoek lijkt dan ook op basis van deze rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard."

2. Door een verzoek tot horen in te dienen, maakt de verzoekende partij kenbaar dat zij het niet eens is met deze in de beschikking opgenomen grond (zij wordt overeenkomstig artikel 39/73, § 3 van de Vreemdelingenwet immers geacht met deze grond in te stemmen wanneer zij niet vraagt om te worden gehoord). In dit kader benadrukt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) dat het verzoeken om een hoorzitting om alsnog zijn visie kenbaar te maken de enige functie van het verzoek tot horen is (*cf*. Wetsontwerp van 6 december 2010 houdende diverse bepalingen (II), Memorie van toelichting, *Parl.St.* Kamer, 2010-2011, nr. 53 0772/001, 25, 26) en dit verzoek zodoende niet mag beschouwd worden als een bijkomende memorie. Bovendien strekt het verzoek tot horen er niet toe de verzoekende partij de mogelijkheid te geven onvolkomenheden in het verzoekschrift, hetzij deze waarop in de beschikking overeenkomstig oud artikel 39/73, § 2 van de Vreemdelingenwet precies wordt gewezen, hetzij andere, alsnog recht te zetten. Ook het betoog ter terechtzitting vermag dit niet te doen.

3.1. De verwerende partij is niet ter terechtzitting verschenen.

3.2. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt:
"Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf."

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de verwerende partij ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en aldus de verzoekende partij te erkennen als vluchteling of haar de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen. Evenmin houdt deze bepaling een omkering van de bewijslast in. Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

4.1. In het proces-verbaal van terechtzitting van 25 juni 2026 staat het volgende vermeld:

"*De kamervoorzitter nodigt uit om te reageren op de beschikking, voorwerp van de vraag tot horen.*
De raadsvrouw legt ter terechtzitting een aanvullende nota neer waarin de problematiek in Gaza wordt uiteengezet en geactualiseerd.
Zij wenst de aandacht te trekken op het feit dat verzoeker op 13 december 2023 als vluchteling erkend werd in Griekenland en dat hij in november 2024 zijn verzoek om internationale bescherming in België heeft ingediend. Hij is in maart 2024 naar zijn broer in Duitsland geweest. Dit alles neemt niet weg dat de verzoekende partij geprobeerd heeft zich staande te houden in Griekenland, wat niet gelukt is. De situatie in Griekenland is verergerd ten opzichte van het moment dat hij daar zijn asielaanvraag gedaan heeft. Er zijn meer dan 2 jaar verstreken sinds zijn erkenning, waardoor hij geen toegang meer heeft tot hulpprogramma's. Hij heeft medische problemen en heeft hierover zelfs een verslag uit Palestina, wat bewijst dat het een langdurige problematiek betreft.
Zij verwijst naar het RSA-verslag. Verzoeker dreigt door de nood aan vernieuwing van zijn verblijfspapieren zonder documenten te vallen en dus geen medische begeleiding te kunnen verkrijgen. De dakloosheid, het gebrek aan woonst zijn pertinente redenen om niet terug te keren naar Griekenland. De verwerende partij leidt zelfredzaamheid af uit zijn broer die in Duitsland verblijft en die hem zou kunnen helpen, maar de middelen van zijn broer gaan naar hun familie in Gaza."

4.2. Op de zitting legt verzoekende partij een aanvullende nota neer, getiteld: "*Griekenland (RSA 27 04 2026) – Palestina – nota -2026 05*". Ze verwijst hierin naar recente rechtspraak van de Verenigde Kamers van de Raad inzake Griekse statushouders en voorts ook naar landeninformatie van AIDA en RSA van 2025 en 2026 inzake de situatie van Griekse statushouders. Vervolgens *"benadrukt verzoekende partij*" in de nota "*dat de Raad perfect, na vastgesteld te hebben dat er aanleiding is de onontvankelijkheidsbeslissing te vernietigen, nu de bescherming in Griekenland, in het geval van verzoekende partij als niet effectief dient aangemerkt te worden, gelet op een vaststaand risico in een toestand van verregaande deprivatie terecht te komen, in het kader van de volheid van bevoegdheid over te gaan tot erkenning*". Ze verwijst in dit verband naar enkele arresten van de Raad. Verder brengt ze "*Voor zoveel als nodig*", zo luidt het, informatie bij over de situatie in Palestina.

Een week voor de zitting, op 18 juni 2026, legde verzoekende partij ook al een aanvullende nota neer. Ze verwijst daarin naar en voegt daarbij volgend rapport: "*Recognised Refugees 2026. Access to documents and socio-economic rights*" van RSA/PRO ASYL van april 2026.

5. Met haar betoog ter zitting en haar aanvullende nota's die van na de beschikking dateren, brengt verzoekende partij geen concrete en dienstige argumenten of elementen bij die afbreuk doen aan de beschikking van 5 mei 2026.

5.1. Algemene situatie statushouders in Griekenland

De kernvraag is of de door de verzoekende partij bijgebrachte nieuwe informatie in haar aanvullende nota, waarnaar wordt verwezen ter terechtzitting, toelaat anders te oordelen met betrekking tot de situatie van personen die internationale bescherming in Griekenland genieten dan hetgeen uiteengezet in de beschikking.

In de door beide partijen aangebrachte verschillende rapporten wordt de huidige situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland onderzocht, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU bedoelde voordelen waarop zij als begunstigden van internationale bescherming aanspraak maken, als wat betreft de toegang tot deze voordelen. Dit komt overeen met de artikelen 24 tot en met 36 van de Verordening (EU) 2024/1347/EU van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die voor subsidiaire bescherming in aanmerking komen, en voor de inhoud van de verleende bescherming, tot wijziging van Richtlijn 2003/109/EG van de Raad en tot intrekking van Richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de Verordening (EU) 2024/1347/EU).

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders en het faciliteren van de overgang van verzoeker naar statushouder.

In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van igo's en ngo's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om in Griekenland toegang te verkrijgen tot basisvoorzieningen. Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, onder andere, het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, onder andere, toegang te krijgen tot sociale uitkeringen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights",* RSA/PRO ASYL, april 2026; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform TAXISnet (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257).

Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en vernieuwen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals de gezondheidszorg, huisvesting, sociale zekerheid, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen (*"Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 7-8, 20-24; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot afgifte van de ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot afgifte van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen de zes maanden per e-mail een afspraak met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen de tien dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om het worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 8-18; "*Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Afgifte van een AFM

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een AFM aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervolledigen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na december 2020 een beschermingsverzoek indiende zou in principe een AFM moeten hebben. Persoonlijke gegevens worden echter niet automatisch geactualiseerd door de Griekse overheden eens er internationale bescherming is verleend. Statushouders moeten daartoe een afspraak maken met het bevoegde belastingkantoor (DOY). Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM kregen bij het indienen van hun verzoek om internationale bescherming, en vervolgens internationale bescherming en een ADET hebben verkregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die

noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanmaken zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 geen AFM hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder.

Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte doen of een belastingverklaring ontvangen ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 28-33).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor de toegang tot sociale uitkeringen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, 18 september 2025, p.236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds een nieuwe ministeriële verordening van december 2023 (hierna: AMKA-verordening), is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van "*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*". De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP of e-EFKA. Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale bijstand te genieten, moet dit AMKA nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf word in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.37). Het bewijs van verblijf in het land kan bestaan uit één van de volgende documenten: eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van vrije concessie of gastvrijheid, verblijfsbewijs in het kader van een huisvestingsprogramma voor vluchtelingen. Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een certificaat van aanwerving van een werkgever of een arbeidsovereenkomst die is geüpload in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI) of een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen voorleggen. Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden. De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving

van een werkgever of een in ERGANI geüpload arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie infra) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA. ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 33-39; "*Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs en pasfoto's. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 24-27).

De situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer kan derhalve precair en problematisch zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd en waardoor zij in schrijnende levensomstandigheden kunnen terechtkomen.

E. Huisvesting

Wat huisvesting voor statushouders betreft, blijkt uit de informatie waarover de Raad beschikt dat van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven dertig dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.4).

Het zogenaamde HELIOS-project (Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van zestig miljoen euro en de bijstand van verschillende Ngo's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+) om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse niet-gouvernementele organisaties (ngo's) of Griekse afdelingen van internationale ngo's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze

aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;

- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;

- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "*the European way of life*", en vorming in sociale vaardigheden;

- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;

- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 december 2025 negen HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Attica, Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (Kéntro Ensomátosis Metanastón, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (Dimosia Ypiresía Apascholísis, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.46-47; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13). Verder is het op dit moment onzeker of de bovengenoemde ondersteunende diensten in het kader van HELIOS+ zullen worden voortgezet. Enerzijds hebben sommige regio's de inschrijving van nieuwe deelnemers en de indiening van huurovereenkomsten opgeschort.

Anderzijds heeft de Griekse regering herhaaldelijk publiekelijk aangekondigd dat de huisvestingssteun aan personen die internationale bescherming genieten geleidelijk zal worden afgebouwd en dat de financiering niet langer aan huisvesting zal worden besteed. De Europese Commissie heeft om opheldering gevraagd aan de Griekse overheden over de mogelijke afbouw van de huursubsidies in het kader van het HELIOS+-programma, doch het ministerie van Migratie en Asiel heeft nog geen reactie gegeven ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.47-48).

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van dertig dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van dertig dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens vijf jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden. Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 45).

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34). Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). De COI Focus "*Grèce Activation de l'AMKA et accès au marché du travail*" van 13 februari 2026 verwijst naar informatie-uitwisseling tussen het CGVS en het Grieks Ministerie alsook naar de AMKA-verordening, waarvan een Engelse vertaling wordt opgenomen. De Focus stelt dat, uit het geheel van die informatie blijkt dat een geactiveerd AMKA-nummer geen voorwaarde is voor het uitoefenen van een legale beroepsactiviteit in Griekenland; een geldig ADET-nummer en een AMKA-nummer volstaan. Er wordt benadrukt dat er geen enkele verplichting is tot voorafgaande activering van het AMKA-nummer om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. Daarenboven wordt in het meest recente rapport van RSA/PRO ASYL enkel aangegeven dat de begunstigde van internationale bescherming dient te beschikken over een AMKA ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.55).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Waar de verzoekende partij in haar aanvullende nota de schending aanvoert van artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het CGVS in verband met e-mailcorrespondentie waarnaar in de COI Focus wordt verwezen, meer bepaald de COI Focus "*Grèce Activation de l'AMKA et accès au marché de travail*" van 13 februari 2026, wordt het volgende gesteld. In

zoverre haar kritiek in haar aanvullende nota zich richt op de informatie die op 27 oktober 2025 via e-mail werd verkregen van mevrouw M. door het CGVS, dient te worden opgemerkt dat deze niet langer relevant is. Uit lezing van de COI Focus "*Grèce "Activation de l'AMKA et accès au marché de travail*" van 13 februari 2026, die vermeld wordt in de aanvullende nota van de commissaris-generaal, blijkt dat deze e-mail enkel werd opgenomen om de achtergrond te schetsen van de nieuwe informatie die werd bekomen van de Griekse autoriteiten op 22 december 2025. Immers omdat het antwoord van mevrouw M. niet overeen leek te komen met de inhoud van de AMKA-verordening van december 2023, werd verdere verduidelijking gevraagd aan de Reception and Identification Service van de Griekse asieldienst op 31 oktober 2025. Wegens het uitblijven van een antwoord, nam de verwerende partij vervolgens op 19 december 2025 via e-mail contact op met de Governor of Asylum Service (het hoofd van de Griekse asieladministratie), de heer M.K., die op 22 december 2025 via email zijn antwoorden overmaakte. De kritiek in de aanvullende nota dat in strijd met artikel 26 van het koninklijk besluit van 11 juli 2003 tot regeling van de werking van en de rechtspleging voor het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de e-mailuitwisseling die daaraan ten grondslag lag niet werd meegedeeld, is aldus niet dienstig. De vragen die op 19 december 2025 door de commissaris-generaal aan de heer M.K. werden gesteld alsook de antwoorden die op 22 december 2025 werden verkregen, werden opgenomen in deze COI Focus. Hierin wordt ook de functie van de heer M.K. als hoofd van de Griekse asieladministratie aangeduid. Aldus bevat deze COI Focus alle elementen over de informatie die via e-mail werd verkregen en die volgens voormeld artikel 26 zijn vereist. Hierbij wordt nog aangestipt dat de via e-mail verkregen informatie opgenomen in de COI Focus niet werd verkregen om de feitelijke aspecten van een specifiek vluchtrelaas na te gaan, maar enkel de geldende Griekse wetgeving betreft. De COI Focus verschaft bijgevolg voldoende informatie over de bron waarop de commissaris-generaal zich heeft gebaseerd. De antwoorden van 22 december 2025 bevatten verwijzingen naar Griekse wetgeving en naar Griekse overheidswebsites. Tevens wordt een Engelse vertaling bijgebracht van relevante Griekse wetgeving waarnaar wordt verwezen. Een schending van artikel 26 van voormeld koninklijk besluit van 11 juli 2003 kan niet worden vastgesteld.

Het algemene beginsel van eerbiediging van de rechten van de verdediging kan in deze zaak evenmin zijn geschonden. Uit het bovenstaande blijkt immers dat verzoekende partij over voldoende elementen beschikte om, indien nodig, met volledige kennis van zaken de door de verwerende partij overgelegde informatie met betrekking tot AMKA te betwisten.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

"*De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.*

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooien die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale zekerheid

Wat de toegang tot de sociale zekerheid betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract of zelfstandig ondernemerschap. Er wordt benadrukt dat statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot het sociale bijstandsstelsel, wat in strijd is met artikel 29 van de Asielwet, daar het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale bijstand krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

De Europese Commissie heeft echter een inbreukprocedure ingeleid tegen Griekenland omdat het niet alle bepalingen van de voormalige richtlijn 2011/95/EU heeft omgezet. Het betreffen vooral mogelijke schendingen door Griekenland van artikel 29, lid 1 van de voormalige richtlijn 2011/95/EU ten aanzien van de rechten van personen die internationale bescherming genieten, en met name hun toegang tot sociale voorzieningen nadat hen internationale bescherming werd verleend. Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van een internationale beschermingsstatus. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders de facto worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze de facto uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die gezien de strekking van de informatie over deze kwestie niet lijkt te zullen veranderen. In 2023 heeft de Europese Commissie besloten een met redenen omkleed advies aan Griekenland te sturen (INFR(2022)2044), omdat het land bepaalde bepalingen van de kwalificatierichtlijn niet naleeft. In mei 2025, na beoordeling van het antwoord is de Commissie van oordeel dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de kwalificatierichtlijn niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten een met redenen omkleed advies uit te brengen. Griekenland heeft nu twee maanden de tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Anders kan de Commissie besluiten de zaak voor te leggen aan het Hof van Justitie van de Europese Unie ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.42).

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt ook dat er geen specifieke uitkering bestaat voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. '*cash assistance*'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze

beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.41).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten –, zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring, een actieve AMKA alsook een bankrekening hebben ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.43-44; "*Country Report: Greece. Update 2025*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen "*personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat*" ((vrije vertaling, COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe*.").

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.56). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

"(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)" (vrije vertaling, COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 31 maart 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: "*ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011*").

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt aldus dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve AMKA. De wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve AMKA niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA-rapport van september 2025 duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een '*attestation of application status'* wordt afgeleverd. Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (*postponement of removal*), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (*return decision*) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun verblijfsvergunning. (COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*", 31 maart 2026) Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

In het RSA/PRO ASYL rapport van april 2026 wordt aangegeven inzake de omzendbrief van november 2025 dat deze omzendbrief volstrekt ondoeltreffend gebleken is bij het wegnemen van de belemmeringen die door de AMKA-verordening worden opgeworpen. Integendeel, het aantal gevallen waarin gezondheidszorg werd geweigerd aan personen die internationale bescherming genieten en een inactief AMKA-nummer hebben, is juist toegenomen na de vaststelling van de omzendbrief. Enerzijds eist de omzendbrief dat personen die internationale bescherming genieten, documenten overleggen die vrijwel onmogelijk te verkrijgen zijn. In de omzendbrief wordt uitdrukkelijk vermeld dat de voorwaarden voor toegang tot gezondheidszorg voor personen die internationale bescherming genieten zonder een actief AMKA-nummer, een "*schriftelijke verklaring van uitstel van uitzetting overeenkomstig de bepalingen van artikel 24, lid 4, van wet L3907/2011*" is. Dit is een document dat door de Griekse politie wordt afgegeven aan personen die onderworpen zijn aan uitzetting uit Griekenland. In dit verband benadrukt de Griekse Ombudsman: "*De verwijzing in de omzendbrief […] naar een uitstel van uitzetting-certificaat afgegeven door de Griekse politie leidt alleen maar tot verwarring, aangezien personen die internationale bescherming genieten niet onderworpen zijn aan terugkeer- en uitstel van uitzettingprocedures, maar juist in het bezit zijn van een verblijfsvergunning*". Het onvermogen van erkende vluchtelingen die legaal in Griekenland verblijven om een certificaat van uitstel van uitzetting te verkrijgen, wordt bevestigd in zaken die door RSA worden vertegenwoordigd, waarbij het betreffende document zowel door de politie als door het ministerie van Volksgezondheid tevergeefs werd aangevraagd ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.57-59).

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, met name spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "*If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription*" (UNHCR Greece, "*Living In Greece – Access to healthcare*", beschikbaar op: https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare; COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*" van 31 maart 2026). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een

opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een ngo. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (UNHCR, "*Information Guide for Beneficiaries of International Protection*", waarvan melding gemaakt in de COI Focus "*Grèce, Accès aux soins de santé et détention d'un AMKA*" van 31 maart 2026).

Ngo's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken Europese Commissie, "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.59-60; AIDA/ECRE, "*Country Report: Greece. Update 2024*", september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.12; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidzorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; "*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.10-14).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van

de vernieuwing van hun verblijfsvergunning ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moeten gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt vijf dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en uploaden van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. "*Alkyoni II*") kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politiële en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asieldienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale bijstand en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij de facto in een precaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin vernieuwde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.10-18 "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239). In het licht van de talrijke hierboven genoemde administratieve, technologische en taalgerelateerde barrières lijkt het voor een statushouder die in een andere lidstaat een nieuw verzoek om internationale bescherming indient bijzonder moeilijk om vanuit het buitenland reeds stappen te ondernemen voor de vernieuwing/verlenging van de ADET indien zijn verblijfstitel verlopen is om zo de beschreven moeilijkheden inzake de leefomstandigheden in Griekenland in afwachting van de afgifte van de vernieuwde/verlengde ADET te vermijden en aldus niet in een precaire situatie terecht te komen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel een ontvangstbevestiging van de verlengingsaanvraag. Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van de ontvangstbevestiging door statushouders. Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*" of een "*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*" verkrijgen. De huidige ontvangstbevestigingen en certificaten, die tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende een aantal maanden, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale bijstand. In oudere certificaten werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere ontvangstbevestigingen. In tegensteling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p. 21-22, "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer onderdak, voedsel en sociale begeleiding aan evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een naadloze integratie in Helios+ te garanderen ("*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13).

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. ("*Recognised Refugees 2026. Access of beneficiaries of international protection to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, april 2026, p.62; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Uit de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier volgt verder dat personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning moeten vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de Greek Council for Refugees (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale bijstand en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de vernieuwing van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit het geheel van de landeninformatie in het rechtsplegingsdossier blijkt aldus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, de sociale bijstand en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder problematisch is.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de duur van de procedures voor de afgifte of vernieuwing van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkendiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende socialezekerheidsuitkeringen (geviseerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen leven.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, "*een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89). Deze drempel "*wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling*" (*Ibid*., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt

om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. De hoger vermelde informatie over de situatie in Griekenland is op zichzelf niet voldoende om zonder meer te concluderen dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precaire situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met "*alle gegevens van de zaak*" (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoekster op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Wat deze individuele omstandigheden verder betreft, blijken de recente wetswijzigingen een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het EU Handvest van de Grondrechten (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54). Aan de hand van dit onderhoud kan de beslissingsautoriteit namelijk de specifieke situatie van de verzoeker en diens mate van kwetsbaarheid beoordelen en zich ervan vergewissen dat de verzoeker is verzocht alle elementen te verstrekken waarmee kan worden aangetoond dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend wordt blootgesteld aan een risico op behandelingen die strijdig zijn met dit artikel 4.

Voorts en in zoverre de door verzoeker bijgebrachte landeninformatie en argumentatie betrekking heeft op personen die in Griekenland om internationale bescherming verzoeken, verschilt dit van verzoekers situatie aangezien hij in Griekenland reeds internationale bescherming verkreeg. Hij is een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland en geen verzoeker om internationale bescherming in Griekenland.

De algemene situatie van begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland wordt niet anders beoordeeld aan de hand van de informatie die verzoekende partij in haar aanvullende nota heeft aangebracht. Hoewel voormeld rapport van RSA/PRO ASYL actueler is en de aanvullende nota nog informatie bijbrengt die niet eerder voorlag bij de kennisgeving van de beschikking, laat deze landeninformatie evenwel niet toe te besluiten dat de levensomstandigheden in Griekenland voor statushouders van die aard zijn dat zij bij een terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico lopen om terecht te komen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie waar de Griekse autoriteiten onverschillig tegenover (zouden) staan en een verdere individuele beoordeling niet meer nodig is.

Met de loutere verwijzing naar de bijgebrachte en beschikbare algemene landeninformatie toont verzoekende partij dus niet aan dat elke begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zich in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zoals geduid door het Hof van Justitie bevindt of dat hij of zij er bij terugkeer automatisch in zal belanden. Een individuele beoordeling van verzoekende partij haar concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

5.2. Persoonlijke situatie van verzoekende partij als Grieks statushouder

5.2.1. ADET

Verzoekende partij haar Griekse verblijfsvergunning (ADET) is, zoals eerder werd vastgesteld, nog geldig tot en met 12 december 2026. In de beschikking werd er ook al op gewezen dat blijkens de laatste versie van haar verklaringen zij nog in het bezit is van haar Griekse verblijfs- en reisvergunning: "*In eerste instantie verklaarde verzoekende partij dat zij haar Griekse verblijfsdocumenten bij haar aankomst in België had vernietigd (NPO, p. 9). Nadat zij evenwel werd geconfronteerd met haar tegenstrijdige verklaringen afgelegd bij de DVZ, gaf zij aan dat zij nog steeds in het bezit is van haar Griekse verblijfs- en reisvergunning (NPO, p. 11)*." De vaststelling dat verzoekende partij aanvankelijk leugenachtige en bedrieglijke verklaringen aflegde, staat haaks op de medewerkingsplicht die op haar rust en ondermijnt haar algemene geloofwaardigheid.

Verzoekende partij blijkt goed op de hoogte te zijn van het feit dat de procedures voor de afgifte of vernieuwing van Griekse documenten voor begunstigden van internationale bescherming in Griekenland lange tijd kunnen aanslepen. Dit blijkt zowel uit haar verzoekschrift en aanvullende nota's waarbij naar allerhande landeninformatie wordt verwezen alsook uit haar betoog ter zitting.

Uit de informatie die voorligt, waaronder voornoemd recent rapport van RSA/PRO ASYL, blijkt dat voor een verlening van de ADET uiterlijk dertig (30) kalenderdagen voor het verstrijken van de verblijfsvergunning een aanvraag dient te worden ingediend bij de Griekse asielinstanties. Bij een te late en ongerechtvaardigde aanvraag tot verlenging wordt een boete van honderd (100) euro opgelegd. Uit de info blijkt ook dat procedures voor de afgifte of verlenging van de ADET vanuit het buitenland kunnen worden gestart door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren).

Waar het blijkens de informatie dus mogelijk is om in tussentijd al tijdig stappen te zetten, al dan niet met hulp van anderen zoals haar advocaat in België, door zich hierover terdege te informeren alsook zelf actief en tijdig concrete inspanningen te leveren om de verlenging van haar ADET te bewerkstelligen en te bespoedigen, toont verzoekende partij niet aan dit al te hebben gedaan. Verzoekende partij heeft in Griekenland al een asielprocedure doorlopen, een beschermingsstatus gekregen alsook een ADET en een Grieks paspoort zodat enige basiskennis met betrekking tot de Griekse administratie kan worden verondersteld. De geldigheidsperiode van de ADET staat vermeld op en valt dus eenvoudigweg af te lezen van het fysieke document zelf, zodat het geenszins uit de lucht komt vallen maar verondersteld wordt dat verzoekende partij er zeer goed vanop de hoogte is dat de geldigheid van haar Griekse verblijfsvergunning ongeveer midden december van dit jaar verstrijkt.

Nergens blijkt dus uit dat verzoekende partij, die ter terechtzitting opmerkt dat zij door de nood aan vernieuwing van haar verblijfspapieren zonder documenten dreigt te vallen en dus geen medische begeleiding zal krijgen, zelf al enige stap heeft gezet om zich actief over de verlenging/vernieuwing van haar ADET te informeren, laat staan effectief concreet al stappen heeft gezet om, op de wijze zoals omschreven in de vele informatierapporten die ze bijbrengt, dit te bewerkstelligen en bespoedigen.

Verzoekende partij toont niet concreet aan dat zij haar ADET niet zou kunnen laten verlengen/vernieuwen. Verzoekende partij is zelf verantwoordelijk om haar administratieve situatie als Grieks statushouder (tijdig) te regelen en hiertoe het nodige te doen, zoals dat overigens ook het geval is in andere landen zoals België wanneer men zijn/haar administratieve situatie in orde wil hebben.

Bepaalde procedures, voorwaarden en daaraan verbonden gevolgen zoals wachttijden, te leveren inspanningen,… waarmee een begunstigde in Griekenland geconfronteerd kan worden op administratiefrechtelijk vlak of op het vlak van diens toegang tot bepaalde voorzieningen, zijn eigen aan de processen en werking van structuren in elke lidstaat, en dit is in het bijzonder het geval wanneer de betrokkene een en ander zelf in de hand werkt (en bemoeilijkt) door zich te verplaatsen doorheen en tussen diverse lidstaten of wanneer deze zelfs doelbewust essentiële stukken zou achterhouden of vernietigen dan wel (al dan niet bewust) zeer lang of zelfs te lang wacht om zijn/haar administratieve situatie te regelen.

Daarnaast en daarenboven wordt aangenomen dat, gelet op hetgeen eerder in de beschikking uitgebreid en concreet in hoofde van verzoekende partij als Grieks statushouder werd vastgesteld, verzoekende partij de tijd die zij in Griekenland mogelijks zal moeten wachten bij de (vraag tot) verlenging/vernieuwing van haar ADET zal kunnen overbruggen en eventuele moeilijkheden het hoofd kan bieden. Hierbij wordt benadrukt dat verzoekende partij geen bijzondere kwetsbaarheid aantoont in het licht van de relevante al aangehaalde rechtspraak van het Hof van Justitie, zelfstandig en zelfredzaam is en over een ondersteunend netwerk beschikt (*infra*).

5.2.2. Bijzondere kwetsbaarheid?

In de beschikking van 5 mei 2026 wordt, op basis van de elementen die zij aanbrengt inzake haar persoonlijke situatie, vastgesteld dat verzoekende partij niet aannemelijk maakt over een bijzondere

kwetsbaarheid te beschikken die haar zou verhinderen haar rechten te doen gelden, verbonden aan haar status toegekend in Griekenland, of waardoor zij bij terugkeer naar Griekenland een risico loopt te worden blootgesteld aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest.

Verzoekende partij doet hieraan geen afbreuk. Ze beperkt zich op zitting tot het beknopt herhalen van eerder opgeworpen verklaringen en argumenten, waar ze stelt medische problemen te hebben en verwijst naar een verslag uit Palestina, doch ze gaat niet in het minst in op maar volledig voorbij aan hetgeen hierover concreet en meer algemeen inzake een eventuele bijzondere kwetsbaarheid in haar hoofde wordt vastgesteld in de beschikking.

5.2.3. Inspanningen als statushouder

De Raad herneemt volgende grond van de beschikking, in punt 7:

"*Het komt aan de begunstigde van internationale bescherming toe om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoekende partij verwacht worden dat zij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen mogen geenszins blijken uit de verklaringen en gedragingen van verzoekende partij.*

In dit verband dient vooreerst te worden vastgesteld dat uit de verklaringen van verzoekende partij geenszins blijkt dat zij daadwerkelijk de intentie had zich in Griekenland te vestigen of er een duurzaam bestaan op te bouwen. Integendeel, verzoekende partij gaf zelf aan dat haar uiteindelijke bestemming België was (NPO, p. 9 en 15). Bovendien vertrok zij, zodra haar reisdocumenten in orde waren, vrijwel onmiddellijk naar België (NPO, p. 13-14). Deze elementen wijzen er duidelijk op dat verzoekende partij geen oprechte intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen.

Ze heeft geen ernstige stappen ondernomen om in Griekenland een huisvesting te vinden. Verzoekende partij verklaarde dat zij enkel eenmalig een WhatsAppbericht stuurde naar de hulporganisatie HELIOS, waarop zij geen reactie ontving en dat zij dit verder niet heeft opgevolgd (NPO, p. 14). Hoewel het betreurenswaardig is dat verzoekende partij gedurende enkele dagen op straat diende te verblijven, blijkt uit haar verklaringen dat zij tevens onderdak kon vinden bij een kennis afkomstig uit Gaza, bij wie zij kon verblijven tot aan haar vertrek uit Griekenland (NPO, p. 13).

Wat betreft haar zoektocht naar werk dient te worden vastgesteld dat verzoekende partij niet alle van haar redelijkerwijze te verwachten stappen heeft ondernomen om in Griekenland tewerkstelling te bekomen teneinde haar situatie te verbeteren, haar toegang tot de woningmarkt te vergemakkelijken en haar integratie in de Griekse samenleving te bevorderen. Verzoekende partij heeft slechts beperkte inspanningen geleverd om in Griekenland toegang te verkrijgen tot de arbeidsmarkt. Zij verklaarde weliswaar dat zij omwille van rugproblemen geen zwaar werk kon verrichten, doch uit haar verklaringen blijkt niet dat zij enige poging heeft ondernomen om ander, minder belastend werk te zoeken (NPO, p. 14).

Gevraagd hoe zij van plan was om zonder werk in haar levensonderhoud te voorzien in Griekenland, verklaarde verzoekende partij dat het haar bedoeling was zo snel mogelijk naar België te komen om er een woning en leefloon te verkrijgen (NPO, p. 15). Tegelijkertijd gaf zij aan haar echtgenote naar België te willen laten overkomen opdat deze voor haar zou kunnen werken (NPO, p. 15). Uit het administratief dossier blijkt dat verzoekende partij haar tweede huwelijk via volmacht in Duitsland liet voltrekken op 8 november 2024 (Verklaring DVZ, vraag 16a; NPO, p. 6), zijnde enkele dagen vóór haar tweede vertrek naar België en bijna een jaar nadat zij in Griekenland een verzoek om internationale bescherming had ingediend. Dit alles wijst er opnieuw op dat verzoekende partij geen intentie had om in Griekenland een duurzaam bestaan op te bouwen.

Aldus heeft verzoekende partij in Griekenland geen concrete of structurele stappen ondernomen om er werk te vinden. Zo schreef zij zich bijvoorbeeld niet in bij arbeidsbemiddelingsdiensten, noch wendde zij zich tot organisaties die begunstigden van internationale bescherming ondersteunen bij hun zoektocht naar werk. Nochtans blijkt uit de beschikbare landeninformatie dat in Griekenland wel degelijk organisaties actief zijn die erkende vluchtelingen bijstand verlenen bij hun toegang tot werkgelegenheid, huisvesting en onderwijs. Hieruit volgt dat het uitblijven van stabiele tewerkstelling niet kan worden toegeschreven aan externe belemmeringen of structurele onmogelijkheid, maar veeleer voortvloeit uit haar eigen keuzes en het ontbreken van de nodige inspanningen om haar rechten effectief aan te wenden.

Er kan dus niet blijken dat ze de van haar te verwachten inspanningen heeft geleverd om een duurzaam bestaan op te bouwen in Griekenland of de nodige stappen heeft ondernomen om haar integratie in de Griekse samenleving te bevorderen. Het is echter de verantwoordelijkheid van begunstigden van

internationale bescherming om de rechten die verbonden zijn aan hun status af te dwingen bij de overheid die deze bescherming heeft verleend. Verzoekende partij blijft hier echter in gebreke."

Met de zeer algemene opmerking ter zitting dat verzoekende partij geprobeerd heeft om zich staande te houden in Griekenland maar dat dit niet gelukt is, gaat verzoekende partij voorbij aan en ze ontkracht noch weerlegt hiermee geenszins voorgaande en de overige in de beschikking in punt 7 gedane vaststellingen.

Met haar stelling dat dakloosheid en het gebrek aan woonst pertinente redenen zijn om niet terug te keren naar Griekenland, toont verzoekende partij niet concreet aan dat zij als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geen toegang heeft tot huisvesting, de arbeidsmarkt en andere aan haar internationale beschermingsstatus verbonden rechten en voordelen. Zoals al werd opgemerkt, komt het verzoekende partij toe om de middelen die het recht en haar status in Griekenland hiertoe bieden terdege te gebruiken, hetgeen zij evenwel niet aantoont. Zij toont immers niet aan deze afdoende te hebben benut, laat staan te hebben uitgeput, gelet ook op o.a. het feit dat zij vrijwel onmiddellijk nadat haar reisdocumenten in orde waren Griekenland heeft verlaten.

Met haar opmerking ter zitting dat er sinds haar erkenning als vluchteling in Griekenland meer dan 2 jaar zijn verstreken waardoor zij geen toegang meer heeft tot hulpprogramma's, gaat verzoekende partij opnieuw voorbij aan haar handelen dan wel veeleer nalaten te handelen. Zoals in de beschikking al werd aangegeven, verklaarde verzoekende partij eerder uitdrukkelijk dat zij eenmalig een Whatsapp-bericht heeft gestuurd naar de hulporganisatie HELIOS waarop zij geen reactie zou hebben ontvangen en dat ze het nadien niet verder opvolgde. Verzoekende partij gaat er ook volledig aan voorbij dat het haar eigen beslissing was om Griekenland zo snel te verlaten nadat zij er internationale bescherming verkreeg en haar reisdocumenten in orde waren. Zoals eerder aangegeven, getuigt haar handelen dan wel nalaten als statushouder te handelen van een gebrek aan inspanning om haar leven in Griekenland op te bouwen. Dat de verzoekende partij bij terugkeer geen toegang meer zal hebben tot het Helios+-programma, omdat registraties maar mogelijk zijn tot twee jaar na de toekenning van de beschermingsstatus, toont verder geenszins aan dat de verzoekende partij zich bij terugkeer naar Griekenland niet zou kunnen beroepen op andere vormen van ondersteuning door de Griekse overheden of hulp van organisaties. Verzoekende partij toont niet aan als begunstigde van internationale bescherming geen beroep te kunnen doen op enige vorm van ondersteuning.

In weerwil van wat verzoekende partij ter zitting voorhoudt, wordt haar zelfredzaamheid niet afgeleid uit het feit dat zij een broer heeft die in Duitsland verblijft en haar zou kunnen helpen -hetgeen op het voorhanden zijn van een netwerk wijst-, doch wel uit andere vaststellingen zoals o.a. het feit dat zij zowel haar vertrek uit Gaza als het bekomen van een Turkse verblijfsvergunning zelf heeft geregeld. De zelfredzaamheid, zelfstandigheid en ondernemendheid van verzoekende partij blijken ook uit het feit dat zij zeer goed lijkt te weten wat ze wil en hiernaar handelt, door bijvoorbeeld Griekenland na het verkrijgen van internationale bescherming al snel te verlaten richting België om hier geen beschermingsverzoek in te dienen maar naar Duitsland te gaan om daar een verzoek om internationale bescherming in te dienen, maar de uitkomst ervan niet af te wachten maar vervolgens terug te keren naar België om ook hier een beschermingsverzoek in te dienen. Dat verzoekende partij de beslissing inzake haar beschermingsverzoek in Duitsland niet afwachtte, is overigens een indicatie dat zij internationale bescherming er niet (dringend noodzakelijk) achtte en vormt een contraindicatie voor de ernst van de door haar voorgehouden nood aan internationale bescherming. Verzoekende partij verklaarde eerder zelf uitdrukkelijk en in niet mis te verstande bewoordingen dat het haar bedoeling was om zo snel mogelijk naar België te komen om hier een woning en leefloon te krijgen en dat zij haar echtgenote naar België wil laten overkomen zodat deze voor haar kan (gaan) werken.

Er wordt benadrukt dat van een begunstigde van internationale bescherming wordt verwacht dat die de nodige inspanningen doet om zich te integreren in de samenleving waar hij of zij internationale bescherming heeft gekregen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Verzoekende partij is een volwassen man zonder bijzondere kwetsbaarheid zoals eerder al werd en hoger wordt vastgesteld. Dat volgens de uitleg ter zitting de middelen van verzoekende partij haar broer in Duitsland naar hun familie in Gaza gaan, neemt en staat niet in de weg dat verzoekende partij zelf als statushouder in Griekenland, mits het zelf leveren van de benodigde inspanningen, in haar eigen middelen en levensonderhoud kan voorzien. Ze toont het tegendeel niet aan. In navolging van de al aangehaalde revelante rechtspraak van het Hof van Justitie komt het aan verzoekende partij toe om de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden te weerleggen dat zij zich op de beschermingsstatus die haar in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat zij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie. Zij blijft hiertoe echter in gebreke.

Verzoekende partij toont niet aan, ook al kan worden aangenomen dat haar situatie door onzekerheid of een verslechtering van haar levensomstandigheden gekenmerkt wordt, dat zij bij een terugkeer naar Griekenland in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat haar toestand kan worden gelijkgesteld met een

onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

5.2.4. Situatie en verblijf in Gaza/Palestina

Gelet op de internationale bescherming die ze er geniet en waarvan ze niet aantoont dat deze niet langer meer actueel of toereikend is, wordt verzoekende partij haar beschermingsverzoek ten aanzien van Griekenland onderzocht en beoordeeld. Om die reden is de uitgebreide argumentatie inzake de situatie in Gaza/Palestina, ofschoon zeer problematisch en betreurenswaardig, niet dienstig hier. Om diezelfde reden is ook haar huidige (verblijfs)situatie in België niet aan de orde.

Wat betreft de ter zitting neergelegde aanvullende nota waarin verzoekende partij met verwijzing naar enkele arresten van de Raad "*benadrukt* (…) *dat de Raad perfect, na vastgesteld te hebben dat er aanleiding is de onontvankelijkheidsbeslissing te vernietigen, nu de bescherming in Griekenland, in het geval van verzoekende partij als niet effectief dient aangemerkt te worden, gelet op een vaststaand risico in een toestand van verregaande deprivatie terecht te komen, in het kader van de volheid van bevoegdheid over te gaan tot erkenning*", en waarin ze vervolgens "*Voor zoveel als nodig* (…) *informatie*" bijbrengt over de situatie in Palestina, merkt de Raad op dat er *in casu* geen reden is om de beslissing van het CGVS te vernietigen.

De situatie in en verwijzing naar Gaza / Palestina en die van familie, kennissen of vrienden aldaar is, hoe betreurenswaardig ook, hier niet dienstig gelet op de internationale bescherming die verzoekende partij in Griekenland geniet en waarvan zij niet aantoont dat deze niet meer actueel of toereikend is. De veelvuldige verwijzingen in de aanvullende nota's naar de situatie in Gaza en ruimer Palestina, en UNRWA, zijn aldus niet dienstig.

De rechtspraak van de Raad heeft geen precedentenwaarde en elk dossier wordt individueel beoordeeld.

6. Bijgevolg wordt, gelet op het voorgaande, geen afbreuk gedaan aan de in de beschikking opgenomen grond. Derhalve brengt verzoekende partij geen elementen naar voren waaruit blijkt dat zij zich niet langer kan beroepen op de bescherming die haar reeds werd toegekend in Griekenland.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zestien september tweeduizend zesentwintig door:

M. RYCKASEYS,	kamervoorzitter
P. SHONIA,	toegevoegd griffier

De griffier,	De voorzitter,
P. SHONIA	M. RYCKASEYS